DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 12 augusti 2008 *

I mål C-296/08 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Montpellier (Frankrike), genom beslut av den 3 juli 2008, som inkom till domstolen samma dag, i ett utlämningsförfarande mot

Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas (referent) samt domarna U. Lõhmus, J.N. Cunha Rodrigues, A. Ó Caoimh och A. Arabadjiev,

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: enhetschefen M.-A. Gaudissart,

* Rättegångsspråk: franska.

med beaktande av den nationella domstolens ansökan den 3 juli 2008, som inkom till domstolen samma dag, om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål i artikel 104b i rättegångsreglerna,

med beaktande av tredje avdelningens beslut av den 7 juli 2008 att bifalla ansökan,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 augusti 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea, genom Y. Molina Ugarte, avocat,

— Frankrikes regering, genom E. Belliard, G. de Bergues och A.-L. During, samtliga i egenskap av ombud,

— Spaniens regering, genom Abogacía del Estado,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom S. Grünheid och R. Troosters, båda i egenskap av ombud,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 31 och 32 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, s. 1) (nedan kallat rambeslutet).

2 Begäran har framställts i ett förfarande vid Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Montpellier angående en framställning om utlämning som gjorts av de spanska myndigheterna den 2 juni 2008.

Tillämpliga bestämmelser

De folkrättsliga bestämmelserna

3 Den europeiska utlämningskonventionen undertecknades i Paris den 13 december 1957, SÖ 1959:65. I artikel 10 i konventionen, vilken har rubriken ”Preskription” föreskrivs följande:

”Utlämning skall icke medgivas, när enligt antingen den begärande partens eller den anmodande partens lag talan å brottet preskriberats eller straffet förfallit.”

4 Den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism undertecknades i Strasbourg den 27 januari 1977, SÖ 1977:12.

De unionsrättsliga bestämmelserna

5 Konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater upprättades på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen genom en akt av rådet den 10 mars 1995 och undertecknades samma dag av samtliga medlemsstater (EGT C 78, s. 1) (nedan kallad 1995 års konvention).

6 I artikel 1.1 i konventionen föreskrivs följande:

”Denna konvention syftar till att mellan Europeiska unionens medlemsstater underlätta tillämpningen av den europeiska utlämningskonventionen [av den 13 december 1957] genom att komplettera bestämmelserna i denna.”

7 Konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, den så kallade Dublinkonventionen, upprättades på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen genom en akt av rådet av den 27 september 1996 och undertecknades samma dag av samtliga medlemsstater (EGT C 313, s. 11) (nedan kallad 1996 års konvention).

8 I artikel 1 i konventionen föreskrivs bland annat följande:

”1. Denna konvention har till syfte att komplettera bestämmelserna i och underlätta tillämpningen mellan Europeiska unionens medlemsstater av

— den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957…,

— den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism av den 27 januari 1977…,

— konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985, [mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Republiken Frankrike] om det gradvisa avskaffandet av kontrollerna vid

de gemensamma gränserna [EGT L 239, 2000, s. 19], inom ramen för förbindelserna mellan de medlemsstater som är parter till denna konvention …”

9 Artikel 8.1 i 1996 års konvention har följande lydelse:

”Utlämning får inte vägras på den grunden att brottet eller verkställigheten av straffet preskriberats enligt den anmodade statens lagstiftning.”

10 Det följer av artikel 18.2 och 18.3 i 1996 års konvention att konventionen ska träda i kraft nittio dagar efter det att den sista medlemsstaten har lämnat underrättelse om att de förfaranden som enligt den statens konstitutionella bestämmelser föreskrivs för antagandet av konventionen har genomförts. Alla medlemsstater har inte antagit konventionen och den har därför inte trätt i kraft i enlighet med den bestämmelsen.

11 I artikel 18.4 i 1996 års konvention föreskrivs följande:

”Fram till att denna konvention träder i kraft får varje medlemsstat i samband med underrättelse enligt punkt 2 eller vid varje annan tidpunkt förklara att konventionen, vad medlemsstaten beträffar, är tillämplig i dess förbindelser med de medlemsstater som har gjort samma förklaring. Dessa förklaringar skall börja gälla nittio dagar efter det att de har deponerats.”

12 I artikel 18.5 i 1996 års konvention preciseras att konventionen endast är tillämplig på sådan begäran som görs efter dagen då den träder i kraft eller efter dagen då

den börjar tillämpas mellan den anmodade medlemsstaten och den ansökande medlemsstaten.

13 Skälen 3–5 i rambeslutet har följande lydelse:

”(3) Det finns ett antal konventioner på detta område till vilka alla eller en del medlemsstater har anslutit sig, däribland Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 och Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism av den 27 januari 1977. Lagstiftningen om utlämning i de nordiska länderna har identiskt innehåll.

(4) Dessutom har medlemsstaterna godkänt följande tre konventioner, som helt eller delvis gäller utlämning och ingår i gemenskapens regelverk: konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (mellan de medlemsstater som är anslutna till konventionen), [1995 års] konvention … och [1996 års] konvention …

(5) Målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa har medfört att behovet av utlämning mellan medlemsstaterna har försvunnit, och att det skall ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter. De nuvarande förfarandena för utlämning är komplicerade och riskerar att ge upphov till förseningar, vilket kan avhjälpas genom införande av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller lagföring. De traditionella samarbetsförbindelser mellan medlemsstaterna som hittills varit rådande bör ersättas av ett system med fri rörlighet för straffrättsliga avgöranden, såväl preliminära som slutliga, i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.”

14 Skäl 11 i rambeslutet har följande lydelse:

”Den europeiska arresteringsordern bör ersätta samtliga tidigare instrument för utlämning mellan medlemsstaterna, även bestämmelserna om utlämning i avdelning III i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet.”

15 Artikel 31 i rambeslutet, vilken har rubriken ”Förhållande till andra rättsliga instrument”, har följande lydelse:

”1. Bestämmelserna i detta rambeslut skall, utan att detta påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstater och tredje länder, den 1 januari 2004 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser om utlämning i förbindelserna mellan medlemsstaterna:

a) Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957, tilläggsprotokollet till denna av den 15 oktober 1975, det andra tilläggsprotokollet till denna av den 17 mars 1978 och Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism av den 27 januari 1977, vad gäller utlämning,

b) avtalet av den 26 maj 1989 om förenkling och modernisering av förfarandena för översändande av utlämningsansökningar,

c) [1995 års] konvention …,

d) [1996 års] konvention…,

e) kapitel 4 i avdelning III i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.

2. Medlemsstaterna får fortsätta att tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft när detta rambeslut antas, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för överlämnande av personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder.

Medlemsstaterna får sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter det att rambeslutet har trätt i kraft i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga innehållet i detta rambeslut och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för överlämnande av personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder, särskilt genom att fastställa kortare tidsfrister än de som anges i artikel 17, genom att utöka förteckningen över brott i artikel 2.2, genom att ytterligare begränsa skälen till att vägra verkställighet enligt artiklarna 3 och 4, eller genom att sänka strafftröskeln i artikel 2.1 eller 2.2.

De avtal och överensstämmelser som avses i andra stycket skall inte i något fall kunna påverka förbindelserna med de medlemsstater som inte är parter i dessa.

Medlemsstaterna skall, inom tre månader efter detta rambesluts ikraftträdande, underrätta rådet och kommissionen om gällande avtal eller överenskommelser enligt punkt 1 som de önskar fortsätta tillämpa.

Medlemsstaterna skall även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal eller överenskommelser av den typ som avses i andra stycket, senast tre månader efter att de har undertecknats.

3. I den mån som de konventioner eller avtal som avses i punkt 1 är tillämpliga på territorier i medlemsstaterna, eller territorier för vilka en medlemsstat ombesörjer de yttre förbindelserna, på vilka detta rambeslut inte är tillämpligt, skall de nuvarande förbindelserna mellan dessa territorier och de övriga medlemsstaterna fortsätta att regleras genom dessa instrument."

16 I artikel 32 i rambeslutet, vilken har rubriken "Övergångsbestämmelse", föreskrivs följande:

"För framställningar om utlämning som tas emot före den 1 januari 2004 kommer även fortsättningsvis gällande utlämningsinstrument att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum kommer de regler att gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande, där de förklarar att de som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar, som gäller gärningar som begåtts före en tidpunkt som de skall fastställa, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än 7 augusti 2002. Detta uttalande skall offentliggöras i [*Europeiska gemenskapernas*] *officiella tidning*. Det kan återkallas när som helst."

17 Republiken Frankrike har i enlighet med artikel 32 i rambeslutet gjort följande uttalande (EGT L 190, 2002, s. 19):

"Frankrike förklarar i enlighet med artikel 32 i rambeslutet … att landet som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar rörande gärningar som begåtts före den 1 november 1993, datumet för ikraftträdandet av

fördraget om Europeiska unionen, undertecknat i Maastricht den 7 februari 1992, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004.”

De nationella bestämmelserna

18 Rambeslutet genomfördes genom lag nr 2004-204 av den 9 mars 2004 om anpassning av rättsväsendet till utvecklingen av brottsligheten (loi nº 2004-204, du 9 mars 2004, portant adaptation de la justice aux évolutions de la criminalité) (JORF av den 10 mars 2004, s. 4567). Genom lagen nr 2004-204 infördes artiklarna 695-11–695-51 i straffprocesslagen (code de procédure pénale).

19 I straffprocesslagen finns även bestämmelser för att genomföra 1995 och 1996 års konventioner.

20 Ratificeringen av 1996 års konvention godkändes genom lag nr 2004-1345 av den 9 december 2004 (JORF av den 10 december 2004, s. 20876).

21 1996 års konvention offentliggjordes genom dekret nr 2005-770 av den 8 juli 2005 (JORF av den 10 juli 2005, s. 11358). I dekretet preciseras att konventionen är tillämplig sedan den 1 juli 2005.

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

22 Den spanska regeringen gjorde den 11 oktober 2000 en framställning om utlämning av Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea på grundval av den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957. Framställningen om utlämning avsåg gärningar som Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea påstods ha begått i Spanien under februari och mars 1992. Gärningarna kvalificerades som förvaring av krigsmateriel, olovligt innehav av sprängmedel, olovligt brukande av annan tillhörigt motorfordon, utbyte av registreringsskylt (märkesförfalskning) samt medlemskap i en terroristorganisation. Förundersökningsavdelningen vid Cour d'appel de Versailles avstyrkte i beslut av den 19 juni 2001 utlämningen, med hänvisning till att de gärningar vilka framställningen avsåg var preskriberade enligt fransk rätt.

23 Den 31 mars 2004 utfärdade de spanska myndigheterna en europeisk arresteringsorder för Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea avseende samma gärningar som i framställningen om utlämning av den 11 oktober 2000. Den franska regeringen har i sitt skriftliga yttrande förklarat att denna arresteringsorder inte verkställdes. Med hänsyn till tidpunkten för gärningarna och uttalandet enligt artikel 32 i rambeslutet, kunde arresteringsordern nämligen endast anses utgöra en hemställan om provisoriskt anhållande, vilken ska handläggas enligt den ordning för utlämning som gällde före den 1 januari 2004, det vill säga enligt den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957. Gärningarna var emellertid preskriberade enligt fransk rätt. Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea avtjänade ett fängelsestraff i Frankrike och ett överlämnande till den anmodande medlemsstaten skulle i vart fall inte ha kunnat ske förrän detta straff var verkställt.

24 Frihetsberövandet av Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea skulle upphöra den 6 juni 2008. Den spanska regeringen har vid förhandlingen preciserat att den omständigheten att det inte var möjligt att använda en europeisk arresteringsorder med hänsyn till tidpunkten för gärningarna och uttalandet enligt artikel 32 i rambeslutet, vilket påpekats av de franska rättsliga myndigheterna, medförde att Juzgado Central de Instrucción de la Audiencia Nacional (Spanien) gjorde en hemställan om provisoriskt anhållande den 27 maj 2008 avseende samma gärningar i syfte att en utlämning skulle äga rum enligt 1996 års konvention. Den 28 maj 2008 beslutade åklagaren (procureur de la République) att Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea skulle vara omhändertagen i avvaktan på utlämning.

25 Den 2 juni 2008 begärde de spanska myndigheterna Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea utlämnad på grundval av 1996 års konvention.

26 Den allmänna åklagaren har hemställt att Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Montpellier i sitt yttrande ska tillstyrka de spanska myndigheternas framställning.

27 Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea har motsatt sig ett överlämnande till de spanska myndigheterna. Han anser att Konungariket Spanien inte kan använda sig av bestämmelserna i 1996 års konvention.

28 Den hänskjutande domstolen har konstaterat att det i artikel 31 i rambeslutet föreskrivs att detta rambeslut, från och med den 1 januari 2004, ersätter motsvarande bestämmelser i de konventioner i fråga om utlämning mellan medlemsstater som anges i artikeln. 1996 års konvention anges i artikel 31.1 d i rambeslutet.

29 Enligt artikel 31.2 i rambeslutet ges en möjlighet för vissa medlemsstater att fortsätta att tillämpa vissa bilaterala eller multilaterala avtal som är i kraft vid rambeslutets antagande. Medlemsstaterna ska underrätta rådet och kommissionen, inom tre månader från rambeslutets ikraftträdande, om de avtal som de önskar fortsätta att tillämpa. Konungariket Spanien har dock inte lämnat någon sådan underrättelse.

30 Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i hur artikel 32 i rambeslutet ska tolkas, eftersom det i målet vid den domstolen begärs att en konvention som varit tillämplig i Frankrike sedan den 1 juli 2005 ska tillämpas.

31 Mot denna bakgrund har Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Montpellier beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Medför tillämpningen av uttrycket 'skall ersätta' i artikel 31 i rambeslutet … att en medlemsstat – i detta fall [Konungariket Spanien] –, som inte har lämnat någon underrättelse enligt artikel 31.2 i nämnda rambeslut angående de bilaterala och multilaterala avtal som den avser att fortsätta tillämpa, inte kan tillämpa andra förfaranden än förfarandet med en europeisk arresteringsorder i förhållande till en medlemsstat – i detta fall [Republiken Frankrike] – som har lämnat en underrättelse enligt artikel 32 i rambeslutet?

För det fall den första frågan ska besvaras nekande begärs svar på följande fråga:

2) Medför den verkställande statens förbehåll att denna stat kan tillämpa [1996 års konvention], vilken ingicks före det i artikel 32 i rambeslutet angivna datumet den 1 januari 2004, men inte trädde i kraft i den staten förrän efter detta datum?"

Förfarandet för brådskande mål

32 I en skrivelse av den 3 juli 2008, vilken inkom till domstolens kansli samma dag, har Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Montpellier ansökt om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål enligt artikel 104b i rättegångsreglerna.

33 Den hänskjutande domstolen har motiverat ansökan med att Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea har verkställt ett fängelsestraff och nu är frihetsberövad endast i kraft av ett beslut om omhändertagande i avvaktan på utlämning som fattats i det förfarande i vilket tolkningsfrågan har uppstått.

34 Domstolens tredje avdelning beslutade den 7 juli 2008, efter det att generaladvokaten hörts, att bifalla den hänskjutande domstolens ansökan att målet ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål.

Domstolens behörighet

35 Det framgår av beslutet om hänskjutande att begäran om förhandsavgörande grundar sig på artikel 234 EG. Den rättsakt som begärs tolkad är emellertid ett rambeslut, det vill säga en rättsakt som antagits med stöd av avdelning VI i EU-fördraget.

36 Enligt artikel 46 b EU är de bestämmelser i EG-fördraget och Euratomfördraget som rör domstolens behörighet och utövandet av denna behörighet, bland vilka artikel 234 EG ingår, tillämpliga på bestämmelserna i avdelning VI, enligt de villkor som föreskrivs i artikel 35 EU. Av detta följer att den ordning som föreskrivs i artikel 234 EG kan tillämpas på domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden med stöd av artikel 35 EU, i enlighet med de villkor som föreskrivs i den bestämmelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juni 2005 i mål C-105/03, Pupino, REG 2005, s. I-5285, punkterna 19 och 28, och av den 28 juni 2007 i mål C-467/05, Dell'Orto, REG 2007, s. I-5557, punkt 34).

37 Republiken Frankrike har den 14 mars 2000 avgett en förklaring att den godtar domstolens behörighet att, i enlighet med bestämmelserna i artikel 35.3 b EU, pröva

giltigheten av och tolka de rättsakter som avses i den artikeln (EUT L 327, 2005, s. 19). Förklaringen har verkan från och med den 11 juli 2000.

38 Mot denna bakgrund kan inte den omständigheten att artikel 35 EU inte nämns i beslutet om hänskjutande, utan endast artikel 234 EG, i sig medföra att begäran om förhandsavgörande ska avvisas. Detta gäller än mer, eftersom det, varken uttryckligen eller underförstått, föreskrivs i EU-fördraget, vilken form den nationella domstolens begäran om förhandsavgörande ska ha (se domen i det ovannämnda målet Dell'Orto, punkt 36).

39 Det framgår, såsom den franska regeringen har redogjort för i sitt yttrande, av rättspraxis från franska Conseil d'État att en förundersökningsavdelning (chambre de l'instruction) vid en Cour d'appel utövar administrativ behörighet när den yttrar sig om en framställning om utlämning. Av detta kan det emellertid inte dras slutsatsen att dessa organ inte skulle utgöra domstolar i den mening som avses i artikel 234 EG.

40 Enligt fast rättspraxis beaktar domstolen vid bedömningen av huruvida det hänskjutande organet utgör en domstol, vilket är en rent gemenskapsrättslig fråga, en rad omständigheter såsom om organet är upprättat enligt lag, om det är av stadigvarande karaktär, om dess jurisdiktion är av tvingande art, om förfarandet är kontradiktoriskt, om organet tillämpar rättsregler samt om det har en oberoende ställning (se bland annat dom av den 31 maj 2005 i mål C-53/03, Syfait m.fl., REG 2005, s. I-4609, punkt 29 och där angiven rättspraxis). De nationella domstolarna har dessutom endast befogenhet att framställa en begäran till domstolen, om en tvist är anhängig vid dem och om de skall fälla avgörande inom ramen för ett förfarande som är avsett att leda till ett avgörande av rättskipningskaraktär (se bland annat domen i det ovannämnda målet Syfait m.fl., punkt 29, och dom av den 27 april 2006 i mål C-96/04, Standesamt Stadt Niebüll, REG 2006, s. I-3561, punkt 13).

41 Det har inte bestritts att en förundersökningsavdelning vid en Cour d'appel uppfyller de ovannämnda villkoren i fråga om att vara upprättad enligt lag, om att vara av stadigvarande karaktär och om att ha en oberoende ställning. I ett utlämningsförfarande är

det obligatoriskt att en förundersökningsavdelning deltar. Förundersökningsavdelningen meddelar avgörande enligt ett domstolsliknande förfarande under vilket den berörda personen och åklagarmyndigheten bereds tillfälle att yttra sig kontradiktoriskt. Förundersökningsavdelningen kontrollerar lagenligheten av utlämningen och avger ett motiverat yttrande. Om utlämningen avstyrks avslutar förundersökningsavdelningen slutligt utlämningsförfarandet och häver beslutet om omhändertagande av den person som är föremål för framställningen om utlämning. Såsom den franska regeringen har redogjort för i sitt yttrande godtar Cour de cassation sedan år 1984 att förundersökningsavdelningens yttrande överklagas på grund av formfel eller fel begångna under förfarandet. Möjligheten att överklaga till Cour de cassation finns inskriven i artikel 695-15 i straffprocesslagen. När Cour de cassation har att pröva ett överklagande som görs av åklagaren vid den domstolen av ett avgörande som vunnit laga kraft i syfte att rätta till grova felaktigheter (pourvoi dans l'intérêt de la loi), vilket avser ett yttrande från en förundersökningsavdelning, prövar Cour de cassation de materiella villkoren för utlämningen.

42 Av det ovan anförda framgår att domstolen är behörig att pröva tolkningsfrågorna.

Prövning av tolkningsfrågorna

43 Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea har inledningsvis yrkat att domstolen ska fastställa att det strider mot i unionen tillämpliga allmänna rättsprinciper och i synnerhet rättssäkerhetsprincipen, legalitetsprincipen och principen om förbud mot att tillämpa strängare strafflagstiftning retroaktivt att i hans fall tillämpa 1996 års konvention avseende gärningar som Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Versailles, genom beslut av den 19 juni 2001, förklarat vara preskriberade enligt fransk lag. Genom samma beslut avstyrktes utlämning.

44 Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea har gjort gällande att, om konventionerna om utlämning är tillämpliga på gärningar begångna före deras ikraftträdande, är det oacceptabelt att en ny konvention om utlämning innebär att situationer som slutgiltigt avgjorts återigen tas upp till prövning.

45 Det ska i det avseendet påpekas att Ignacio Pédro Santesteban Goicoecheas inledande resonemang rör problem som uppstått till följd av att den Europeiska konventionen om utlämning av den 13 december 1957 och 1996 års konvention har tillämpats tidsmässigt efter varandra. Hans resonemang påverkar därför inte svaret på tolkningsfrågorna och tolkningen av artiklarna 31 och 32 i rambeslutet.

46 Domstolen påpekar att det följer av artikel 35 EU att det ankommer på den nationella domstolen och inte på parterna i tvisten vid den nationella domstolen att vända sig till domstolen. Det är den nationella domstolen som ensam bestämmer vilka frågor som ska hänskjutas till domstolen, och parterna har inte möjlighet att göra ändringar i dessa (se, bland annat, med avseende på artikel 234 EG, dom av den 9 december 1965 i mål 44/65, Singer, REG 1965, s. 1191, 1198, och av den 17 september 1998 i mål C-412/96, Kainuun Liikenne och Pohjolan Liikenne, REG 1998, s. I-5141, punkt 23).

47 Att pröva det yrkande som Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea har framställt, ovan i punkt 43, skulle vidare vara oförenligt med den roll som domstolen har givits genom artikel 35 EU samt med domstolens skyldighet att säkerställa att medlemsstaternas regeringar och berörda parter ges möjlighet att avge yttranden i enlighet med artikel 23 i domstolens stadga, med beaktande av att berörda parter enligt denna bestämmelse endast underrättas om begäran om förhandsavgörande (se, bland annat, angående artikel 234 EG, dom av den 20 mars 1997 i mål C-352/95, Phytheron International, REG 1997, s. I-1729, punkt 14, och domen i det ovannämnda målet Kainuun Liikenne och Pohjolan Liikenne, punkt 24).

Den första frågan

48 Den nationella domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida artikel 31 i rambeslutet ska tolkas så, att uttrycket ”skall ersätta” i artikel 31.1 innebär att en medlemsstat, som, i likhet med Konungariket Spanien, inte lämnar någon underrättelse enligt artikel 31.2 i nämnda beslut om de bilaterala eller multilaterala

avtal som den avser att tillämpa, inte kan använda sig av andra utlämningsförfaranden än det som följer av en europeisk arresteringsorder i förhållande till en annan medlemsstat som, i likhet med Republiken Frankrike, har lämnat en underrättelse enligt artikel 32 i rambeslutet.

49 Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea har hävdat att uttrycket ”skall ersätta” inte innehåller några tvetydigheter. Om Konungariket Spanien inte har lämnat någon underrättelse om att det önskar fortsätta tillämpa 1996 års konvention är denna inte tillämplig i förhållandet mellan Konungariket Spanien och Republiken Frankrike. De tolkningar som den franska regeringen och kommissionen har förespråkat i sina skriftliga yttranden är inget annat än generaliseringar.

50 Den franska regeringen, den spanska regeringen och kommissionen har i stället hävdat att artikel 31 i rambeslutet inte är tillämplig i målet vid den nationella domstolen.

51 Det framgår av skälen 5, 7 och 11 i rambeslutet att målet med rambeslutet är att den multilaterala utlämningsordning som gäller mellan medlemsstaterna och som bygger på den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 ska ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter. Detta görs i syfte att avskaffa komplexiteten och riskerna för förseningar som är förenade med de nuvarande förfarandena för utlämning. I nämnda skäl 11 anges att ”den europeiska arresteringsordern bör ersätta samtliga tidigare instrument för utlämning mellan medlemsstaterna”.

52 I skälen 3 och 4 i rambeslutet nämns de konventioner som är tillämpliga i alla eller i vissa medlemsstater och de konventioner som medlemsstaterna har godkänt och som ingår i unionens regelverk, däribland 1996 års konvention.

53 I enlighet med det mål som anges i skälen i rambeslutet föreskrivs i artikel 31.1 att den europeiska arresteringsorder som införs genom rambeslutet ska, i förbindelserna mellan medlemsstaterna, ersätta de konventioner som anges i den bestämmelsen. Bland dessa konventioner anges dem som avses i skälen 3 och 4 i rambeslutet och följaktligen 1996 års konvention.

54 Enligt artikel 31.2 i rambeslutet får medlemsstaterna fortsätta att tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft när rambeslutet antas, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för överlämnande av personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder.

55 Bestämmelsen kan emellertid inte avse de konventioner som nämns i artikel 31.1 i rambeslutet. Syftet med rambeslutet är just att ersätta dessa konventioner med ett enklare och mer effektivt system. Såsom kommissionen har angett i sitt skriftliga yttrande och som den spanska regeringen har understrukit vid förhandlingen syftar artikel 31.2 i rambeslutet på andra konventioner genom vilka medlemsstaterna går längre än rambeslutet när det gäller att underlätta och förenkla förfarandena för överlämnanden, men som antas inom ramen för systemet med en europeisk arresteringsorder.

56 Härav följer att 1996 års konvention inte ingår bland de bilaterala eller multilaterala avtal och överenskommelser som avses i artikel 31.2 i rambeslutet och som kan bli föremål för underrättelse.

57 Vidare är systemet med en europeisk arresteringsorder endast tillämpligt på de villkor som uppställs i rambeslutet och i synnerhet, enligt artikel 32 däri, med avseende på framställningar om utlämning som tas emot efter den 1 januari 2004 och under förutsättning att den verkställande medlemsstaten inte har gjort ett uttalande enligt denna artikel i syfte att tidsbegränsa tillämpningen av dessa bestämmelser.

58 Såsom kommissionen har angett innebär inte det förhållandet att de konventioner som i enlighet med artikel 31.1 i rambeslutet ska ersättas att dessa konventioner försvinner, utan de fortsätter att vara tillämpliga i de fall som omfattas av en medlemsstats uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet samt i andra fall där systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt.

59 Härav följer att artiklarna 31 och 32 i rambeslutet avser olika situationer som sinsemellan utesluter varandra. Artikel 31, med rubriken ”Förhållande till andra rättsliga instrument”, rör den påverkan som tillämpningen av systemet med en europeisk arresteringsorder har på internationella konventioner om utlämning, medan artikel 32, med rubriken ”Övergångsbestämmelse”, avser den situation i vilken detta system inte är tillämpligt.

60 Republiken Frankrike har i föreliggande fall gjort ett uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet. Av uttalandet framgår att Republiken Frankrike, i egenskap av verkställande stat, kommer att fortsätta att behandla framställningar, som gäller gärningar som begåtts före den 1 november 1993, då Maastricht-fördraget trädde i kraft, enligt det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004.

61 Detta är fallet beträffande en sådan framställning som den som de spanska myndigheterna har gjort angående Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea, eftersom de gärningar som han anklagas för ska ha utförts under månaderna februari och mars 1992.

62 Artikel 31 i rambeslutet är inte tillämplig, eftersom systemet med en europeisk arresteringsorder enligt rambeslutet inte är tillämpligt på denna framställning.

63 Den första frågan ska således besvaras enligt följande. Artikel 31 i rambeslutet ska tolkas så, att den endast avser de fall där systemet med en europeisk arresteringsorder

är tillämpligt. Detta är inte fallet när en framställning om utlämning avser gärningar som begåtts före ett datum som angetts av en medlemsstat i ett uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet.

Den andra frågan

64 Den nationella domstolen har ställt sin andra fråga för att få klarhet i huruvida artikel 32 i rambeslutet ska tolkas så, att den utgör hinder för den verkställande medlemsstaten att tillämpa 1996 års konvention när konventionen i fråga inte blivit tillämplig i denna medlemsstat förrän efter den 1 januari 2004.

65 Enligt Ignacio Pédro Santesteban Goicoechea strider det mot ordalydelsen i och syftet med det uttalande som Republiken Frankrike gjort enligt artikel 32 i rambeslutet att anse att uttrycket ”det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004” som används i nämnda artikel 32 omfattar nämnda konvention, som blev tillämplig mellan Konungariket Spanien och Republiken Frankrike först den 1 juli 2005.

66 Den franska regeringen, den spanska regeringen och kommissionen anser att uttrycket ”det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004” används i rambeslutet i syfte att göra åtskillnad mellan, å ena sidan, det utlämningssystem som utgörs av de konventioner som var gällande när rambeslutet antogs och som avses i skälen och i artikel 31.1 i detta beslut och, å andra sidan, det system med en europeisk arresteringsorder som införts genom rambeslutet och som enligt detta ska tillämpas på framställningar som görs efter den 1 januari 2004. Användningen av detta uttryck har inte till syfte att vare sig ”frysa” de konventioner som avses i nämnda artikel 31.1 eller hindra att det utlämningssystem som bygger på den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 förbättras.

67 Den franska regeringen, den spanska regeringen och kommissionen har vidare gjort gällande att 1995 och 1996 års konventioner ännu inte hade trätt i kraft den 1 januari 2004, att de fortfarande inte har gjort det och att de skulle förlora all ändamålsenlig verkan om medlemsstaterna inte har rätt att fortsätta att anta de förfaranden som enligt deras nationella lagstiftningar krävs för att de ska kunna tillämpas. Konventionerna i fråga ingår emellertid i unionens regelverk vilket förpliktigar medlemsstaterna att införliva desamma, och de fortsätter att vara tillämpliga när systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt såväl som när utlämning från associerade tredjeländer sker inom ramen för Schengenavtalet av den 14 juni 1985. Rådet har dessutom uppmanat medlemsstaterna att fortsätta att ratificera dem trots att rambeslutet nu föreligger.

68 Kommissionen har slutligen påpekat att Republiken Frankrike när som helst kan ta tillbaka sitt uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet. Detta skulle medföra att systemet med en europeisk arresteringsorder omedelbart blev tillämpligt. Det är således svårt att föreställa sig varför det skulle vara förbjudet att till viss del fortsätta i riktning mot systemet med en europeisk arresteringsorder genom att tillämpa 1996 års konvention, efter det att det system som föreskrivs i rambeslutet har börjat tillämpas.

69 I det avseendet framgår det av såväl skälen i rambeslutet som av artiklarna 31 och 32 i detta, att det av uttrycket ”det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004” framgår att artikel 32 i rambeslutet bland annat avser samtliga konventioner som anges i skälen 3 och 4 och i artikel 31.1 i rambeslutet. Dessa konventioner bygger på den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957, eftersom de ändrar eller kompletterar denna. I artikel 1 i 1996 års konvention anges att konventionen har till syfte att komplettera bestämmelserna och, mellan medlemsstaterna i unionen, underlätta tillämpningen av bland annat den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957.

70 Såsom kommissionen har angett under förhandlingen kan användningen av uttrycket ”gällde” dock inte medföra att nämnda konventioner blir tillämpliga enbart med anledning av att rambeslutet har trätt i kraft. För att en konvention ska bli tillämplig

mellan två medlemsstater måste de sistnämnda nämligen vara anslutna till nämnda konvention.

71 Uttrycket kan inte förstås så att det enbart avser de konventioner som faktiskt var tillämpliga mellan medlemsstaterna den 1 januari 2004.

72 Bestämmelserna om uttalanden i tredje och fjärde meningen i artikel 32 i rambeslutet syftar till att det system som avses i första meningen i denna artikel undantagsvis ska kunna utvidgas till att gälla vissa framställningar som tagits emot efter den 1 januari 2004. Det finns ingenting som innebär att det är förbjudet att i vissa medlemsstater, mellan dagen för antagandet av rambeslutet och den 1 januari 2004, tillämpa befintliga instrument för utlämning och det finns inte heller några skäl som hindrar en medlemsstat från att efter den 1 januari 2004 tillämpa en konvention som ingår i det utlämningssystem som ersatts av systemet med en europeisk arresteringsorder i situationer där nämnda system inte är tillämpligt.

73 Såsom den franska regeringen, den spanska regeringen och kommissionen med rätta har anfört tjänar angivelsen av den 1 januari 2004 i huvudsak till att begränsa tillämpningsområdet för det utlämningssystem som avses i konventionerna i förhållande till systemet med en europeisk arresteringsorder enligt rambeslutet, eftersom sistnämnda system i princip ska tillämpas på samtliga framställningar som görs efter den 1 januari 2004.

74 Tillämpningen av konventioner liknande 1996 års konvention påverkar inte systemet med en europeisk arresteringsorder enligt rambeslutet, eftersom det i artikel 31.1 i sistnämnda avtal föreskrivs att en sådan konvention inte är tillämplig annat än när systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt.

75 Om konventioner om utlämning tillämpas efter den 1 januari 2004 är syftet inget annat än att förbättra utlämningssystemet i fall där systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt. Såsom redan har anförts, ovan i punkt 58, är konventioner om utlämning fortsatt tillämpliga på situationer som omfattas av ett uttalande som gjorts av en medlemsstat i enlighet med artikel 32 i rambeslutet samt i andra fall där systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt.

76 Ett sådant syfte strider inte i någon bemärkelse mot målen i rambeslutet, eftersom införandet av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer enligt skäl 5 i rambeslutet syftar till att avlägsna komplexiteten och minska riskerna för att de förfaranden för utlämning som existerade när rambeslutet antogs ger upphov till förseningar.

77 Tillämpningen, mellan två medlemsstater, av 1996 år konvention är dessutom förenlig med unionens mål. Det ska i det avseendet påpekas att denna konvention ingår i unionens regelverk och att rådet, genom akt av den 27 september 1996, rekommenderade medlemsstaterna att anta konventionen i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser.

78 Såsom kommissionen har påpekat föreskrivs uttryckligen i artikel 32 rambeslutet att ett uttalande som en medlemsstat gör enligt denna bestämmelse när som helst kan återkallas, vilket, i avsaknad av förtydligande på den punkten, innebär att systemet med en europeisk arresteringsorder omedelbart blir tillämpligt, även på gärningar som ägt rum före de datum som angetts i ett sålunda återkallat uttalande.

79 Mot bakgrund av möjligheten att återkalla ett uttalande som gjorts i enlighet med artikel 32 i rambeslutet kan det inte med framgång påstås att en medlemsstat som gjort ett uttalande inte skulle ha rätt att tillämpa 1996 års konvention efter den 1 januari 2004. Denna konvention omfattar bland annat fall där systemet med en europeisk arresteringsorder inte är tillämpligt och den innebär, såsom kommissionen

har påpekat, ett framsteg i riktning mot en europeisk arresteringsorder i syfte att förbättra möjligheterna för utlämning mellan medlemsstaterna.

80 Enligt fast rättspraxis ska handläggningsregler i allmänhet anses tillämpliga på alla tvister som pågår vid tidpunkten då de träder i kraft, i motsats till materiella bestämmelser som vanligtvis tolkas så, att de inte avser förhållanden som har uppstått innan bestämmelserna trädde i kraft (domen i det ovannämnda målet Dell'Orto, punkt 48). I artikel 18.5 i 1996 års konvention föreskrivs att konventionen är tillämplig på framställningar som görs efter det att den har börjat tillämpas på förhållandena mellan den anmodade medlemsstaten och den ansökande medlemsstaten. I artikel 32 i rambeslutet föreskrivs att de framställningar som tas emot efter den 1 januari 2004 ska behandlas enligt bestämmelserna om en europeisk arresteringsorder. Om de nya reglerna är tillämpliga i dessa båda fall på framställningar som görs efter ett visst datum, och inte på de framställningar som för närvarande är under handläggning, innebär detta i båda fallen att de nya reglerna är tillämpliga på framställningar som avser gärningar som har begåtts före ikraftträdandet av den nya lagstiftningen.

81 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 32 i rambeslutet ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en verkställande medlemsstat att tillämpa 1996 års konvention även om nämnda konvention inte blev tillämplig i denna medlemsstat förrän efter den 1 januari 2004.

Rättegångskostnader

82 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Artikel 31 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna ska tolkas så, att den endast avser de fall där systemet med en europisk arresteringsorder är tillämpligt. Detta är inte fallet när en framställning om utlämning avser gärningar som begåtts före ett datum som angetts av en medlemsstat i ett uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet.

2) Artikel 32 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en verkställande medlemsstat att tillämpa 1996 års konvention om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, upprättad genom rådets akt av den 27 september 1996 och som samma dag undertecknades av samtliga medlemsstater, även om nämnda konvention inte blev tillämplig i denna medlemsstat förrän efter den 1 januari 2004.

Underskrifter